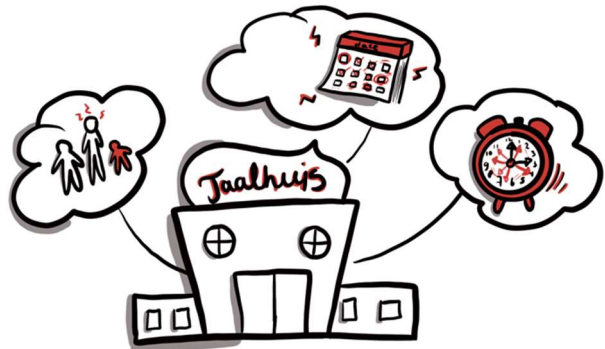

Kinderopvang tijdens taallessen

Fahrida is 29 en moeder van Yassin (4 jaar) en Malik (2 jaar). Ze is langs geweest in het Taalhuis omdat ze beter Nederlands wil leren spreken. Maar wat is een goed moment voor taallessen? Ze moet de oudste naar school brengen en later weer ophalen. En tussendoor heeft ze wel de zorg voor haar jongste zoontje. Kan ze die misschien meenemen?

Bovenstaand scenario is herkenbaar voor veel taalhuiscoördinatoren in Brabant. Dit blijkt uit een inventarisatie van Cubiss over het aanbieden van taallessen in combinatie met opvang voor kinderen. Er zijn veel reacties binnengekomen, waarvan het merendeel positief over het aanbieden van (taal)opvang tijdens taallessen. Wel is duidelijk geworden dat er veel verschillende vormen te organiseren zijn.

In dit document delen we onze bevindingen. We zetten uiteen welke keuzes er gemaakt moeten worden als organisaties (taal)opvang willen bieden voor kinderen van taalleerders.

Wie trekt de kar?

Een dergelijk initiatief kun je vanuit verschillende invalshoeken bekijken. Een medewerker uit het taalnetwerk zal zich doorgaans meer op de volwassene richten, de jeugdspecialist vanzelfsprekend op het kind. In dit geval is het echter juist interessant om de handen ineen te slaan en het concept vanuit meerdere perspectieven te bekijken en te benaderen. Dáár lijken de meeste kansen te liggen!

Op welke moment vindt de taallessen plaats?

Onder schooltijd

De kinderen die meekomen naar de opvang zijn 0 tot 4 jaar oud.

Na schooltijd

De kinderen die meekomen naar de taallessen zijn 0 tot 8 jaar oud. (de ervaring leert dat kinderen die ouder zijn geen zin meer hebben om mee te gaan).

Macha Mathijssen, Bibliotheek De Kempen: *‘Tot vorig jaar hadden we een taaltuin bij het taalcafé in Bergeijk. Hier werden de kinderen inderdaad opgevangen, maar dit was in dezelfde ruimte en dus niet ideaal’*

Wat doen de kinderen?

Taalopvang

De kinderen volgen een taalprogramma, er wordt voorgelezen of ze spelen taalspelletjes.

'gewone' opvang

De kinderen worden bezig gehouden, ze gaan bijvoorbeeld naar een speeltuin.

Wanneer het initiatief voor opvang bij een taalnetwerk ligt, geniet taalopvang de voorkeur. Er is dan sprake van een win-winsituatie: Ouders werken aan hun taalvaardigheid, maar de kinderen ook. Een gezinsaanpak van laaggeletterdheid dus.

Aangezien deze kinderen opgroeien in een gezin met in ieder geval één ouder die niet zo vaardig is in het Nederlands, is het voor de ontwikkeling van de kinderen erg belangrijk dat zij zo veel mogelijk Nederlands krijgen aangeboden. Uiteraard kan dit zowel in mondelinge als in schriftelijke vorm. Het uitgangspunt is in elk geval een speels aanbod.

Susan Verheij, Bibliotheek Helmond- Peel: *'Het is belangrijk om het geen kinderopvang te noemen, maar een naam te kiezen waar uit blijkt dat de kinderen ook actief met taal aan de slag gaan. Dan is het helderder waarom de ouders niet gewoon zelf voor oppas moeten zorgen, maar dat deze 'taalopvang' nuttig is.'*

Tijdens wat voor taallessen wordt opvang aangeboden?

Formeel

Tijdens inburgeringstrajecten of formele taaltrajecten (bijvoorbeeld op ROC's)

Non-formeel

Tijdens taallessen (bijvoorbeeld in de bibliotheek of een ouderkamer).

Informeel

Tijdens het taalcafé of contactmomenten met Taalmaatjes.

Het antwoord op bovenstaande vraag bepaalt in grote mate welke partners er bij het initiatief zullen aansluiten. Tip! Gaat het om een formeel leertraject dan is het ROC een logische partner om opvang mede mogelijk te maken. Wil het netwerk opvang tijdens het taalcafé organiseren, dan zal het ROC niet snel aanhaken.

Een extra moeilijkheid bij het aanbieden van opvang tijdens informeel taalaanbod is dat het vaak onvoorspelbaar is hoeveel mensen er komen omdat het 'open inloop' is. Je weet dus vooraf ook niet hoeveel kinderen er gaan komen.

Waar worden de kinderen opgevangen?

In de ruimte waar ook de taallessen worden gegeven.

+ de ouders blijven zelf verantwoordelijk voor hun kind.
— het is rumoerig in het leslokaal en ouders hebben niet hun volle aandacht bij de les.

In een ruimte in hetzelfde gebouw als de taallessen

+ ouders zijn vlakbij en de drempel om kinderen te brengen is relatief laag
— De verantwoordelijkheid voor de kinderen ligt bij de vrijwilligers/professionals

In een ander gebouw dan waar de taallessen

+ Er kan gezocht worden naar een ruimte die al geschikt is om kinderen op te vangen.
— Niet alle ouders willen hun kinderen bij anderen achterlaten.

Wie verzorgt de opvang voor de kinderen?

Vrijwilligers

- + De kosten voor de opvang blijven beperkt
- Vrijwilligers moeten getraind worden.

Professionals

- + Er hoeft geen extra training verzorgd te worden.
- Dure oplossing

Tip! Een interessante optie is het inzetten van vrijwilligers van de VoorleesExpress als oppas tijdens de taallessen. Deze vrijwilligers zijn getraind en zijn reeds enthousiast over voorlezen aan anderstalige kinderen. Uiteraard kan er ook gekozen worden voor een combinatie van professionals en vrijwilligers.

Voorbeeldtekst vacature vrijwilliger

Voorlees- en speelvrijwilliger gezocht

Houd je van taal en heb je affiniteit met jonge kinderen? En lijkt het je leuk om bij te dragen aan de taalontwikkeling en taalverrijking van een groepje kinderen en ouders? Dan ben jij mogelijk onze nieuwe voorlees- en speelvrijwilliger!

Wie zoeken wij?

Als vrijwillige voorlees- en speelvrijwilliger ga je de kinderen (0 tot 4 jaar) van een groep ouders voorlezen en met ze spelen en zingen op het moment dat de ouders bezig zijn met Nederlandse les. Op deze manier kunnen de ouders zich concentreren op de taallessen en draag jij bij aan de taalontwikkeling van de jonge kinderen.

Als voorlees- en speelvrijwilliger sluit je wekelijks aan bij een ouder-kind groep. Wij zoeken een vrijwilliger voor de locatie xxxxxxxxxxxx.

Voor de vacature hoef je geen ervaring te hebben met voorlezen. Je krijgt van ons een training om je voor te bereiden op je rol als voorlezer. Wel verwachten we dat je gemotiveerd bent, zelfstandig kan werken en je voor minimaal een half jaar inzet als voorlees- en speelvrijwilliger. We zoeken een creatieveling die spelenderwijs met taal en boeken bezig gaat om de taalontwikkeling van de kinderen te stimuleren.

Wat bieden wij?

- Zinvol werk met een grote maatschappelijke impact
- Een nieuwe werkomgeving met fijne, betrokken collega's
- Ontmoetingen met bijzondere mensen en andere culturen
- Persoonlijke ontwikkeling en inspiratie
- Waardering en begeleiding

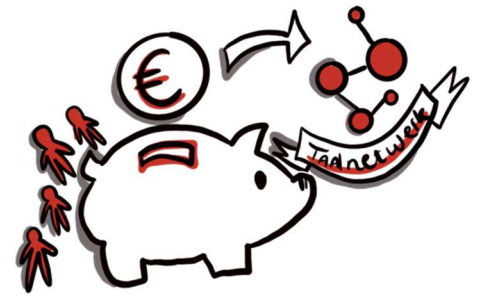
Je krijgt een introductie cursus en wordt ondersteund door de VoorleesExpress xxxxx voor deskundig advies en voor materiaal op maat. Wij bieden ook een vrijwilligerscontract en een WA-verzekering.

Budget

De antwoorden op bovenstaande vragen bepalen in hoge mate hoeveel geld er nodig is om taalopvang te regelen voor de kinderen van taalleerders. En vaak is het ook omgekeerd: het (gebrek aan) budget bepaald hoe de vragen beantwoord worden.

In elk netwerk zal gezocht moeten worden naar een goede financiële invulling en die afhankelijk van lokale partners en middelen. In Breda is in 2018 bijvoorbeeld gebruik gemaakt van innovatiegelden van de gemeente. Vanwege het succes van deze pilot wordt nu gezocht naar een manier om structurele financiering te borgen. Voor een eerste start bieden landelijke subsidies mogelijkheden.

- *Tel mee met Taal; Vanaf 1 juni 2019 kunnen nieuwe aanvragen worden ingediend, onder andere voor initiatieven voor laagtaalvaardige ouders.*
- *Oranjefonds*
- *Kansfonds*

Jan Beckx en Femke Wetzer, Bibliotheek Dommeldal: *'We hebben een subsidie ontvangen van Tel mee met taal om laagtaalvaardige ouders middels cursussen te betrekken bij wegwijs maken in school- en bibliotheekactiviteiten. Een deel van de subsidie gebruiken we voor kinderopvang. De ouders mogen bij deelname gebruik maken van een kinderopvanginstelling waar we tijdens de cursus een dagdeel afnemen tegen een gereduceerd tarief.'*

Tip! *Samen optrekken heeft als voordeel dat er ook meer financiële mogelijkheden zijn. Is het budget van het taalhuis beperkt? Misschien zijn er mogelijkheden als de focus verlegd wordt naar de kinderen (en vice versa)!*

(taal)opvang aanbieden?

Ben je enthousiast geworden om taalopvang in jullie regio te organiseren? Neem gerust contact op met Goswin Konings (g.konings@cubiss.nl) of Marloes Antens (m.antens@cubiss.nl). Samen bespreken we bovenstaande vragen en gaan we op zoek naar een passende aanpak in jullie regio.

